

Maailman terveysjärjestön WHO:n 78. yleiskokous 19.–27.5.2025; Suomen valtuuskunnan asettaminen

Maailman terveysjärjestön WHO:n 78. yleiskokous järjestetään 19.–27.5.2025 Genevessä, Sveitsissä. WHO:n yleiskokous järjestetään joka vuosi ja se on WHO:n ylin päättävä elin. Yleiskokouksessa tulee olemaan vahvasti esillä multilateralismia ja globaalin terveyden toimintaa koskeva tilanne sekä WHO:n muuttunut taloustilanne ja toiminnan priorisoinnista tehtävät päätökset Yhdysvaltojen WHO:sta irtautumispäätöksen seurauksena. Yleiskokous päättää laajasta joukosta hallinnollisia asioita, kuten WHO:n budjetista vuosille 2026–2027 sekä jäsenmaksun tason suunnitellusta asteittaisesta korotuksesta.

Asialistalla on paljon Suomelle tärkeitä aiheita, kuten kestävä kehityksen terveystavoitteen saavuttaminen, mielenterveys ja tarttumattomat taudit, ilmasto ja terveys, mikrobilääkeresistenssi ja naisten ja lasten terveys. Useista asiakohdista odotetaan päätöksiä tai päätöslauselmia. Asialistalla on myös pandemiavarautumista ja pandemioiden torjuntaa koskevan kansainvälisen sopimuksen hyväksyminen.

Globaalin terveyden kentässä on tapahtunut viime vuosina merkittäviä muutoksia, kuten COVID-19-pandemia, Venäjän laitton hyökkäyssota Ukrainaan, Gazan humanitaarinen kriisi ja muu geopoliittinen kehitys. Poliittisesti vaikeita keskusteluita käytäneen jälleen ainakin Ukrainan ja Gazan terveystilanteista.

Suomen pitkäaikaisia prioriteetteja WHO-yhteistyössä ovat mm. terveysturvallisuus, hyvinvointitalous, mielenterveys ja tarttumattomat taudit sekä tyttöjen ja naisten oikeuksien edistäminen.

Toukokuun 2025 kokouksessa tehtävillä päätöksillä on merkittävä vaikutus WHO:n tulevaisuuteen, mandaattiin ja rooliin globaalin terveyden johtavana toimijana.

Kansallinen valmistelu

Suomen kannat WHO:n 78. yleiskokoukseen valmistellaan STM:n johdolla hyödyntäen mm. sosiaali- ja terveysministeriön vetämää globaali terveys -verkostoa, johon kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön, ulkoministeriön, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, Työterveyslaitoksen, Kelan ja kansalaisjärjestöjen edustajia.

Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö ja ulkoministeriö osallistuvat kokousvalmisteluihin EU-koordinaation sekä Pohjoismaiden ja Baltian maiden koordinaation (ns. NB8-koordinaatio) kautta. Keskeisistä asiakohdista valmistellaan yhteiset EU- ja NB-puheenvuorot, sekä valikoiduista Suomelle tärkeistä aiheista myös kansalliset puheenvuorot.

Suomen valtuuskunta

Esitetään, että valtioneuvosto asettaa seuraavan valtuuskunnan Maailman terveysjärjestön WHO:n 78. yleiskokoukseen.

Suomen valtuuskuntaa WHO:n 78. yleiskokouksessa johtaa sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen. Valtuuskunnan muut jäsenet ovat pysyvä edustaja, suurlähettiläs Heidi Schroderus-Fox, pääjohtaja Mika Salminen (THL), johtaja Taru Koivisto (STM/YTO/TOK), johtaja Otto Helve (THL), johtaja Piia Aarnisalo (THL), kansainvälisten asiain neuvos Outi Kuivasniemi (STM/KVY), neuvotteleva virkamies Heli Hätönen (STM/YTO/TOK), ministerin erityisavustaja Niilo Heinonen, erityisasiantuntija Pasi Mustonen (UM/GEN), erityisasiantuntija Eeva-Maria Mikkonen-Jeanneret (STM/KVY), ylilääkäri Anneli Törrönen (STM/TUTO/HYT) sekä korkeakouluharjoittelija Martti Paaso (UM/GEN). Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnasta valtuuskuntaan osallistuvat kansanedustajat Minna Reijonen, Aki Lindén ja Hilikka Kemppi sekä valiokuntaneuvos Päivi Salo. Lisäksi valtuuskuntaan osallistuvat kansalaisjärjestöjen edustajina erityisasiantuntija Kaarina Tamminiemi (SOSTE ry) sekä erityisasiantuntija Terhi Heinäsmäki (SPR).